

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

ТЕСТОВА ПСИХОДІАГНОСТИКА НА ЗАНЯТТЯХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СЕМІНАРУ АСПІРАНТІВ ОНАХТ

Г.А.Черняк, к.і.н., доцент кафедри соціології, філософії та права

Напрямок: науково-методичне забезпечення інноваційного розвитку освітнього процесу

Психолого-педагогічний семінар аспірантів ОНАХТ працює вже понад 10 років. Його ціль — допомогти кожному аспіранту, хто в цьому зацікавлений, отримати початкове загальне уявлення про систему психодіагностичних наукових знань.

На семінарі аспіранти знайомляться з світом психодіагностики, з основними категоріями, принципами та проблемами цієї науки.

Як відомо, історії психодіагностики більше 100 років. За цей період вона перетворилася на розвинену галузь психології, що має міцні зв'язки з іншими областями цієї науки. Однак, незважаючи на це, в суспільній свідомості, а також у свідомості ряду психологів присутня ще невиразність в диференціації психологічного знання, яка часто проявляється відносно психодіагностики. Так, наприклад, як у розмовній мові, так і в науковій психології нерідко змішуються діагностичне обстеження і експериментальне дослідження індивідуальних, або групових психологічних особливостей. Однак, ми вважаємо, що систематизований і послідовно викладений короткий курс психологічної діагностики, розрахований на аспірантів, майбутніх викладачів вищих навчальних закладів, які цікавляться проблемами цієї науки, все одно дає досить цілісне уявлення про психодіагностику як науку.

Психологічна діагностика — це наука про конструювання методів оцінки, вимірювання, класифікації психологічних і психофізіологічних особливостей людей, а також про використання цих методів в практичних цілях.

Психодіагностичні методики, які використовуються на заняттях психолого-педагогічного семінару — це специфічні психологічні засоби, призначені для виміру і оцінки індивідуально - психологічних особливостей аспірантів. Так, у практиці освіти і виховання необхідно виявлення психологічних відмінностей студентів для здійснення індивідуального підходу до них. Для забезпечення ефективної професійної діяльності, іноді, потрібно робити відбір за психологічними і психофізіологічними якостями. Психологічний діагноз може бути основою оптимального професійного самовизначення особистості студента. Створення нормального соціально-психологічного клімату в навчальній групі, найчастіше, неможливо без аналізу особистісних якостей студентів.

По суті, вигляд індивідуально - психологічних особливостей студентів необхідний для підвищення ефективності навчання. Тому аспіранти, як майбутні викладачі та вихователі, навчаються наданню різних видів допомоги, яку потребують студенти, які можуть опинитися в ситуації об'єктивного чи суб'єктивного неблагополуччя (тобто переживання невдоволення собою, оточуючими, своїми відносинами з ними, життям в цілому).

Крім того, психологічна діагностика виступає як обов'язковий етап і засіб вирішення багатьох практичних завдань, що виникають у студентських колективах. Серед них слід вказати такі, як:

- контроль за інтелектуальним і особистісним розвитком студентів;
- оцінка зрілості;
- виявлення причин неуспішності;
- рішення проблем молоді людини з поведінкою, що відхиляється, конфліктних, агресивних та т.п. Тому з аспірантами проводяться тестування з психодіагностики інтелекту, інтелектуальних здібностей, розумового розвитку, що в першу чергу визначається тією роллю, яку вони відіграють у вирішенні комплексу соціальних і індивідуально-психологічних проблем людини. Безумовно, навчання являє собою складну діяльність, і його успішність залежить від багатьох факторів, а не тільки від рівня інтелекту. Серед цих факторів як якості самого студента (мотивація, риси характеру тощо), так і зовнішні по відношенню до студента обставини (тип навчального закладу, методи викладання та інші).

Особливе значення на заняттях психолого-педагогічного семінару аспірантів надається діагностуванню креативності (від лат. *Creatio* – створення). Будучи аналогом поняття «творчі здібності», воно нерозривно пов'язане з творчістю, творчою діяльністю, що породжує щось якісно нове або для творця, або для групи, або суспільства. Креативність відноситься до загальних здібностей, так як вона відображає прихильність аспірантів до створення нового, оригінального продукту в сфері свого наукового дослідження.

Таким чином, застосування різноманітних методик психодіагностики на заняттях психолого-педагогічного семінару аспірантів сприяє подальшому розвитку базових психологічних знань, які допомагають виявити, зрозуміти та пояснити деякі психологічні аспекти студентського життя, удосконаленню особистих психологічних знань, умінь та навичок; а також можуть бути використані з метою самовдосконалення.